

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5 1/2 год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дзямбровського (Хорунжину). Експедиція місцевих в Агенції Соколовського в пасажі Гансманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Редакція неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 3 з. с. від стрічки.

Не конституція — а реформи в Росії.

(+) Вся Росія сподівала ся, що св. Миколай принесе Росії конституцію, котра положить кінець самоволі чиновництва, внутрішньому розладови і занепадови, який так яскраво проявив ся з нагоди російсько-япанської війни, що Росія відтак поверне на шлях здорового розвитку культурного і політичного. Вжеж більше як три тижні проминуло з того часу, як представники земств, зібрані в Петербурзі, уложили свої резолюції, в котрих домагали ся не лише обмеження самоволі адміністрації і поліції, але також признання політичних прав. Сучасно з тими нарадами земців або небавом після того відбули ся наради правників, збори московської думи городської і багато інших прояв сего руху, що обхопив всю Росію, всі верстви суспільности. Упала отже завеса, за якою відбував ся сей рух, а цар міг тепер споглянути на широку видівню своєї просторої держави, з якої до него доси долітали лише глухі відгуки або вибухи бомб. На сій відкритій видівні міг тепер цар побачити вже відпоручників земств, городські думи, корпорації, поважних професорів висших шкіл, котрі висловлювали потребу подання конституції, а поза тим палких студентів і студентки і соціалістичні організації, котрі демонстраціями виявляли свої домагання нової доби для Росії.

Однак св. Миколай не приніс нічого для російської суспільности, цар не відозвав ся маніфестом до народів в день своїх імянин, бо се значилоб зірвати з дотеперішньою системою, з якою, здавалось, зросла ся споконвіку Росія, від коли під

її кормигу дістали ся старорускі народоправства Новгороду і Пскова, се значило би зірвати з переказаною предками догмою, котрої так завзято боронили особливо цар Микола I і Олександр III. Вправді вже Катерина II, покликаним на свій двір французских філософів, мріяла про перші почини конституційного устрою, ся гадка свитала також в головах Олександра I. і Олександра II., однак російське чиновництво і певні двірські круги уміли все знехтувати подібні заміри. І тепер веде ся важка і завзята боротьба на царськім дворі поміж заkostenілими старовірцями, на чолі котрих стоїть Побєдоносцев, пособлюваний вел. князем Сергієм, московским генерал-губернатором, а поступовими живлами, котрих речником є ки. Святлополк-Мирский. В н показав, що хоче правити иншим як доси способом в Росії, а можливість ухвал земців і інших зборів показує наглядно, що був замір впровадити якусь зміну дотеперішньої системи. І справді дано більшу свободу слова, а також дневникарству позволено смілійше висловлювати ся, як доси. Се довело до проявів, про які ми свого часу писали, а наслідком того починає знов правительство строгійше виступати: студентські демонстрації приборкано давнюю метою, кнотом і нагайкою, а петербурского губернатора потягнуто до одвічальности, длячого не спинив, щоби городска дума не переступила свого обсягу ділання і не мішала ся до політичних справ. Се одно вже вказувало на те, що нема чого сподівати ся конституції, що змін в тім напрямі не буде.

Тимчасом телеграфічні вісти потвердили вповні сей здогад. В «Правительственным Вістнику» появило ся оповіщення важної

вияви царського погляду. Голова чернігівського земства звернув ся з телеграфічною петицією до царя в ріжних справах державних. Цар написав на тій телеграмі замітку, назвавши поступок голови земства зухвалім і безтактним і звернув увагу на те, що питання про адміністрацію не належать до земств.

Се очевидно дуже добре знають земства, який є їх дотеперішній обсяг ділання, але як раз розходить ся о те, що всі круги російської суспільности виявили тепер свої бажання про потребу реформ в Росії і домагають ся як раз того, щоби самодержавний цар поділив свою владу з представниками народів і завів реформи, котрі би положили кінець самоволі чиновництва, і поліції. Недавно оден з найліпших знавців російських відносин висловив ся, що лише magna charta libertatum, котра би знесла самоволу чиновництва і обезпечила свободу сумління, може охоронити Росію перед внутрішніми потрясеннями і розстроєм, до якого може довести дальше піддержуване дотеперішньої системи, а се є пекучою справою не лише Росії, але й царя і его династії. В Царськім Селі відбувають ся безнастанні наради в тих справах, але цар не може рішити ся ні сю, ні на ту сторону, а наколи рішить ся, то певно лише на деякі зміни адміністрації, а не на конституцію.

Сей погляд потверджує Köln. Ztg. пишучи: «Правительство було спершу якби ошоломлене галасливим вибухом конституційних домагань, але вже прочунало і здає ся, дійшло до переконаня, що нічого не стало ся. Знов сиплять ся на часописи строгі карі за вольнодумні статі, а городским думам, що поухвалювали конституцій-

Денис Угнівець.

Голодовий спорт.

(Дальше).

Імпровізацію Нарваного перервав тим разом Альойзій.

— Їх святельство позволять... чорна кава вже приготована на веранді. — З таким медом і покорою виляв отсі слова, що сам Нарваний засьміяв ся...

Княгиня бліда, зворушена кивнула лиш головою Петрови і вийшла з комнати. За нею вийшов Альойзій.

Петро стояв на середині комнати... Стиснув сильно долонями живіт і реготав ся... аж слези в очах станули.

— Я єї о голоді... о спорті... а вона біжить до кави наче зв'язатко до коритка... Я о голодовій новенні — а вона?...

— Цур вам баби богобоязливі!.. Наймають служби за службами, молебні за молебнями... навіть екзорцизмами вигоняють «духів неспокою і перевороту» — а забувають сердешні, що одна молитва не вистарчає до спасеня... що Христос поставив друге услів'я... піст... любов меншого брата як себе самого...

— Отой піст... піст...

— Ба... іродова баба... перервала обсервацію. Він знов простягнув ся як довгий на ка-

напці. Чув уривані щемія в жолудку і якийсь недаючий ся описати біль в колінах.

Не міг сконцентрувати більше свого духа до продовження перерваного досліду. Мисли полетіли в даву давнину, в перші часи християнства, то знов перескакували в наші модерні літа, натягнені неприродністю... насильством... несправедливістю.

Де зупинила ся його мисль — всюду стрічала людську кривду, надужитє, визиск, слези...

— Якжеж, думав, може уявити собі ситий голодового бацяля?... Як може зродити ся в такому чоловіці чувство правдивого, безінтересовного милосердя... почутє справедливости і любови — коли його жолудок завсїгди повний?...

— Сеж так льогічно...

— Чиж сліпий від уродження уявить собі краски... світло?... Чи можливим сонце в ночі? Чиж можлива охота і саме діло без його зрозуміння?...

— Далєбі... ненормальні!..

До голови Нарваного надходив шум, якби недалекої тучі. Каплі поту ерібрили ся на його поморщенім передвчасно чолі. Душно і млісно... Боліла голова, боліли ноги... щемів жолудок...

Наякав ся дальших хвиль...

— Тільки що доба минула... а я мушу довго... довго... як найдовше... Доки не розсліджу цілої страшної тайни, всі нориви отсього ворога цілого людства. Чи видержу?... Як страшно...

Давні спомини лучили ся з теперішністю

і повисали чорною хмарою зневіри... А як не встою?...

Та якийсь блеск світляний пробивав ся крізь ті хмари і теплим сявом скоботав його душу. Се була свідомість, що він поконеє найбільшого ворога людського життя і щастя, що він добровільно, без користи киить собі з нього.

Весела, вдоволенна усмішка розхилила його уста. Він радів дитиною, котрій удадо ся зловити пестрокрилого — незвичайного метеля.

Хто знає, як довго упивав би ся тими болючими і розкішними мислями, слиби пани і льокайчуки не істнували більше від тепер. Знов закликали його на лекцію.

Було вже по третій. Заглублений, зайнятий дослідом, забув на обовязок. І лекція не йшла. В розсіянню, зденерованю не зважав на відповіді. Раз запитав ученика — що се спорт... то знов задивив ся в безмежну даль душею. Здивований панич незвичайним поступованем свого учителя, вдивляв ся в його глибокі, задумані очі і приводив до рівноваги.

Година видала ся віком.

Ослаблене змагало ся. В голові стук і шум. З черева доходив до уший відгук булькотаня.

Став собі докоряти, що так легкодушно, для іграшки нищить здоровлє, сили, котрі, будучи ще хлопцем, посвятив для народу... для убогих. Противно, тепер навіть його обовязком використати спосібність і винагородити утрачені сили бідованем в школі. Голова і жолудок кри-

ні резолюції, дано строгий виговір. Поліція по давньому розганяє пастуками і нагайками зібрані товпи, кілька днів тому назад страшно покривавила студентів на Михайлівській мості, а одну студентку так збила, що лежала довгий час без пам'яті на землі. Прохожий тамтуда адвокат Володимир Бернштам звернув ся до поліційного офіцера з словами: »Сеж погане варварство так бити жінчин!« за що дістав в лице від офіцера, а поліційанти страшно его побити і подерли на нім кожух. Бернштам звернув ся до адвокатської палати, щоби она удала ся до міністра внутрішніх справ в тім ділі, але палата, котра ще недавно мала відвагу подати міністрови резолюцію о конституцію, дійшла до того погляду, що краще се замовчати.

Надія на корисніший зворот війни на далекім сході додає знов відваги реакції.

Справоздане посольське

д-ра Евгена Олесницького

відбуте в Стрию дня 8. и. ст. грудня 1904.

(Дальше).

Закидає нам „Діло“ що опозиція наша була річева, — і докоряє нам за то, що ми непотрібно вилунали багато труду, щоби в річах наших наводити мериторичні річеві аргументи.

Що ми дійсно о такі аргументи старались, сего не перечу, але перечу, щоби ми лише на них обмежились. Промови наші суть доказом, що ми зовсім не поминали і аргументів політичних, що старали ся в кожній справі трактувати річ так зі становища мериторичного як і зі становища політичної опозиції і тут знов вдячний був би я критикам, колиб хочби задля науки на будуче — вказали нам, яких ще більше аргументів належало нам ужити. А що ми старались трактувати справи основно під зглядом річи, — що ми завдавали собі труду і праці, щоби противників наших побивати важким оружем річевих аргументів, — на котрі они не могли звайти відповіді — то сего ми ані жалуюмо, ані за се не стидаемось!

На мій погляд повинен кожний руский посол змагати до того, щоби его виступи ціхувала як найбільша ерудиція парламентарна, як найглибше знанє і наука і чим більше буде у нас таких послів, тим більше зискають они на значіно і повазі, тим більше будуть з ними числитися противники, тим краще зможе репрезентація руска сповнити свою задачу. — Ми за суджені нині ординацією виборчою і системою політичною на дуже незначну меншість і меншість тая може бути сильною лише своєю кваліфікацією, спосібністю, знанєм, працею і рутиною парламентарною.

ком кричали: полиши блазеньства для ситих... товстих дармоїдів...

Але почуте власної чести бурило ся за кожним таким підшептом, як вогашене вапно, за кожною кроплею води. В нім кипіла злість... борба...

— Хто?.. я?.. мав би занехати свій винахід недовершений?.. А, боягузе, з заячою відвагою... Ось тобі... добре... ва, стерво! Нарваний кулакував власний живіт, аж відгомін лунав від бубна.

Щоби прийти до рівноваги, положив ся на ліжку. Мисли снували ся безладно.

Відчував голод в цілій повни. От — коби хоть скляночку води... ві... За те витягнув тютюв і скрутив папіроску. Кажуть — куренє незлим ліком проти голоду.

Закурив. Ароматичний, блакитно-сивавий дим забрав його мисли з собою. Він випускав сині кідця диму і вдивляв ся в них, доки не розплили ся в повітрі і не зникли з очей як веселі, безжурні, дитячі спогади над холодним гробом старика.

Летні кідця диму успокоювали його, в глибокий сон загіпнотизувавши його своїм запахом, ніби червоною цвіткою маку.

(Дальше буде).

Длятого зовсім не поділяю погляду „Діла“, що змаганя послів в тім напрямі є безвартні і непотрібні.

Але кажуть нам критики наші: „ви повинні виступити на дорогу найкрайнішої опозиції і взятись за найкрайніші средства“, а спеціально рекомендують нам обструкцію і роблять нам тяжкий докір, що ми не ужили сего средства при дебаті спеціальної над рентовими оселями. Оклик сей „найострійші средства і обструкція“ став у нас дуже популярний і „Діло“ залюбки вказує на приміри інших соймів в Австрії, в котрих кипіла обструкція і має нам за великий гріх, чому ми не пішли за приміром партій опозиційних в тих соймах.

Однак ані ті, котрі такі оклики в прасі підносять, ані ті, котрі їх за добру монету приймають, не завдали собі труду застановитись над тим і передискутувати сего, чи супротив стану фактичного була се річ для нас можлива і чи можна нас осуджувати за тоє, що ми сего не зробили.

Річ безперечно, що обструкція є средством ведучим до ударемненя праці сойму і що нею в послідних часах многі сойми в Австрії з успіхом послугують ся.

Однак кожде средство тоді лише є добре і вказане, коли серед даних обставин веде до цілі, — є оно злим і несприятним, коли з гори можна знати, що наміреної цілі не осягне.

Обовязком репрезентації опозиційної в соймі є числитись з тим, чи она ужитєм такого средства справу виграве, — чи неудачею себе скомпромітує.

Репрезентація в соймі не є громадою дїтваків, котра в самій грі добачає ціль, — а обовязком єї є розважати всі евентуальности і числитись зі станом фактичним.

Обструкція — як звісно — є двоякого рода — або спокійна при помочи частих і довгих бесід, або чинна-активна при помочи средств фізичних, котрі доводять палату соймову до заколоту і тим унеможливають дискусію.

Руский клуб числить десять членів, — становить одже одну шістнадцяту часть цілого сойму. Між десятима членами клубу є ледво половина таких послів, котрі взагалі забирають голос. — Се річ всім звісна. — Колиб ходило отже о обструкцію при помочи бесід, то вишлоб на тоє, що пять осіб має переговорити сто пятьдесят. — Є се річ очевидно неможлива а то тим більше, що регулямін галицького сойму має всі средства таку обструкцію ударемнити, при помочи замкненя дискусії в кожній хвили і риторів звісної „lex-Urbanski“. А крім того потреба ще до кожного внесеня, до кождої поправки підперти єї 15 голосами, котрих ми не мали. — Коли поправка або внесенє не є підперте 15 голосами, — тоді оно відпадає і дискусія над ним стає зовсім неможливою.

І се є головною причиною, для котрої ми при дебаті спеціальної над оселями рентовими обструкції не могли робити. Ми поставили цілий ряд поправок до поодиноких параграфів закона, однак ані одна поправка наша не була підперта 15 голосами, за кожною з них піднесло ся заледво десять рук і для того при жаднім параграфі неможлива була дискусія над поправками. — А що було лише десять голосів, — за се ми чейже відповідати не повинні.

І яким правом — питаюсь — можна нам при такім стані річи робити з сего докір?

Чи не є се прямо баламученєм опії публичної, — баламученєм широкого загалу неознакомленого зі станом річи і в правилами регуляміну?

Лишаєсь другий рід обструкції при помочи средств фізичних, котра при такім стані річи ще менше як перша є можливою.

Я рад би побачити таку ситуацію, в котрій пять, а нехайби і десять людей зуміло би фізичними средствами виграти справу супротив стопятьдесять. — А до того для обструкції фізичної треба окремої кваліфікації, якої, я признаюсь отверто, — що до моєї особи не маю!

Але вказує „Діло“ на приміри інших соймів, де кипіла обструкція і кличе до нас, а за нею кличе і тая часть суспільности, котра безкритично jurat in verba печатаного слова: „чому ви, рускі послы, не пішли за тим приміром?“

Тут знов однак поминає оно пропорцію

сил в нашім соймі, а в тих соймах, котрі кладе нам за примір. — Пригляньмо ся ближше, як виглядає тая пропорція в інших соймах Австрії. — В соймі чеськім стоять супротив себе ворожі партії більше-менше в тім самім числі; в соймі низно-австрійскім становить опозиція добру третину. — Сойми інших країв, в котрих веде ся обструкція, загальним числом послів дуже малі — сойм дальматинський має всіх послів 43, крайнський 37, буковинський і плеский по 31. — Коли одже опозиція в тих соймах числить лише тільки послів, кілька є у нас (хоч всюди має їх більше), то вже се мале а навіть і менше число репрезентує одну третю або хочби одну четверту часть загального числа послів, — підчас коли клуб наші репрезентує — як сказано — одну шіснацятку. — А се ріжниця так кольосальна, — що ніхто совісний не може робити між нами а опозицією тих соймів порівняв і з него на нашу некористь витягати консеквенції!

В такім світлі представляєсь можливість ужитя сего найкрайнішого средства соймової опозиції.

Що до інших средств, які є можливі — то ми вже їх пробували доволі.

Минулого року зложили ми всі наші мандати, а доповняючі вибори дали доказ, що на рід апробував крок сей яко вираз крайного недовіря до сойму. Та аprobante є фактом сьвіжим і документним і заходить питає, чи порадно є рік-річно поновно викликувати тоє, що раз вже понад всякий сумнів зістало ствержене, чи порадно вкінці наражати рік-річно хочби лише десять повітів краю на поновні вибори?

Впрочім всі виборці наші вибрали нас з мандатом вступленя до сойму. В цілім краю не чули ми ані одного голосу за абстиненцію, не поручали нам сего ані політичні репрезентації, — ані праса, не було взагалі ніякого прояву волі суспільности в тім напрямі, а запевняти можу, що з найбільшою охотою сповнилиб ми були се, колиб народ — суспільність сего від нас була зажадала. — А впрочім мусіли ми брати під увагу і ті голоси, які вже з нагоди сецесії підносились з деяких сторін, що оставленє сойму рівнає ся вицофаню себе з поля борби, — мусіли бути приготовані і на тоє, що з причини абстиненції стрітилиб нас рівнож тяжкі докори з сеї причини.

Переходжу до дальших конкретних закидів „Діла“.

Я вказав вже вище, длячого при дебаті спеціальної над оселями рентовими обструкція наша була неможлива. Однак „Діло“ іде далше і робить нам докір, що ми взагалі уможливили і улекшили більшости соймовій ухваленє сего закона.

Становиско наше в тій справі ачеїже відоме вже рускому загалови. Моя бесіда печатана була в часописях, а крім того розіслав я єї в відбитці моїм виборцям — і тут знов поспитаю „Діло“, які аргументи так з річевого як і політичного згяду поминув я в тій бесіді? Крім мене промовляли різко і рішучо в дебаті генеральній послы Могильницький, Король і Гурик. — Що більше, ми розуміючи вагу сеї справи і нашу одвічальність, не обмежились на власні сили, а запросили перед тим анкети людей фахових, найліпших наших юристів і економістів, розіславши їм наперед текст проєкту і справозданє комісії. В наслідок того відбула ся довга дискусія над сею справою і ми зужиткували в соймі основно і совісно весь материял поданий нам в тій анкеті.

Замічу, що в склад єї входило двоє членів редакції „Діла“ і питаюсь, чомуж они не були ласкаві тоді поповнити недостач наших в тім предметі як раз тими аргументами і средствами полеміки, котрі уважали відповідними до піднесеня, а котрих ми відтак в соймі піднести не уміли?

Діло закидає нам в справі осель рентових ще і тоє, що ми улекшили ухваленє закона зголосивши наперед поправки і кує против нас оруже з кінцевої заяви моєї і референта п. Гупки!

Закид зголошеня наперед поправок є зовсім неправдивий. Противно ми подавали при поодиноких параграфах написані нами тексти по-

правок кожду з окрема, а лише з гори заявили на запитанні маршалка в повній палаті, до котрих параграфів поправки зголошувати будемо. А сего має маршалок право жадати після регуляміну, — і се не в ніяким улекшенім і колиб ми сего і не були зробили, то тим ще ані о чверть години дебата не булаб ся продовжила, бо читанні параграфів, до котрих поправки не зголошено і так би було відпало, а виголошене при певнім числі параграфів слів „до сего параграфу зголошую поправку“ не булоб — як висше сказано — забрало і одної чверти години.

Інтерпретувати мою заяву при першій читанню, містячу в собі нічо більше, як лише докір соймовій більшості при рівночаснім зазначеню ще раз того, що тільки разів в дебаті генеральній ми піднесли, що закон сей уважаємо замахом на права народні і для того в третім читанню участі не возьмемо — то вже крайна безсовісність, — крайне переключенє дійсного стану річи, котре очевидне буде для кожного, у кого хоч трохи є об'єктивності і безсторонності. Се просте вже „лапанє за слова“ недостойне навіть в полеміці з ворогом.

Вкінці фарисейська подяка п. Гунки не мала иншого характеру, як похвали Czas-y і Fremdenblatt-y і під тим зглядом покликуюсь до того, що навів я вже висше про ціль таких „похвал“ і тактику рускої праси в їх використуваню на нашу некористь.

(Конець буде).

Політичні збори повітової організації в Золочеві.

Визначні мужі політичної організації на повіт золочівський зглядно Золочів-Зборів, зібрані в Золочеві дня 23. грудня 1904, для наради над політичними справами руского народу, по широкім основнім розсвітленю теперішнього нашого положення, узнали за вказане, оповістити свої ухвали, котрі містять ся в нижших резолюціях:

I) Збори, виходячи з погляду, котрий не може бути оспорюваний, що фундаментальними вимогами до досягненя цілі політики — а то є побіда народу, особливе поневоленого, борючого ся за свою самостійність, за свої права, в попри почуваню святости народної справи, почуванє ваги свого посланництва, своєї потреби для людскости, зглядно для політичних організмів, серед котрих приходиться єму жити, а дальше зоркість, меткість, чуйність, дбалість, вдальність, душ, — уважають отті то вимоги за беззглядну конечність анектувати, яко сталі пружини для нашій політики.

II) З той то причини уважають збори актами великої політичної донеслости зїзди наших послів так парламентарних як і соймових в Галичині і в Буковині. Ті енциклади, які з них виходять, мають нестерте значінє: то не клуб говорить, ні політичне сторонництво, то нарід цілий, нарід руский дає державі memento, як ухоронити свільні є. є свої і державні інтереси від поражєня.

III) Таким актом донеслости уважають збори занятє становиско голови руского парламентарного клубу в єго бесїді на сєгорічній осїнній сєсїї державної ради при дебаті над промовою міністра-президента, де репрезєнтант поневоленого многострадального народу дає рецєнти хорїї державі, стає геть то висше понад теперішніми самолюбними і деструктивними спорами парламентарних партій.

IV) Збори уважають за вказанє такі акти не лиш дальше культивувати, але розширювати і поглибляти, як брати ініціативу в угрупованю сторонництв парламентарних, належачих до рівно поневоленіх народів.

V) Збори признають за конечне, щоби репрезєнтанти парламентарні руского народу, котрі свободо- і праволубною, культурно-політичною програмою геть то перевищають програму Durchtreit-ованя, отже безпрограмість теперішнього, як і попередних австрійських правительств, о скілько наші репрезєнтанти лояльні для поступу, культурної ролі і розвитку держави — для експериментів чи махінальної політики центрального правительства, котрий мали би жертвою надати народи непротеговані, як руский,

знали оден лиш обовязок: цілковитой опозиції. Такі правительства треба всіма силами побороувати, щоби їх або до зміни політики, або до уступленя приневолити, і промостити дорогу для нашой програми, котру ми виписану носимо на наших щиті: рівна свобода, рівне право для всіх народів Австрії.

VI) Під зглядом політичного положеня народу нашого тих двох провінцій австрійських, які він замешкує, уважають збори за свій сердечний, щирий обовязок, заявити тій малій громаді руских послів буковинського сойму, котра зуміла до недопізнаня змінити констеляцію в тім соймі, і в нїм осягнути висліди в короткім часі, майже неімовірні, простелючі дорогу до розвитку рускому народови, — за ту їх інтензивну, зрілу, політичну діяльність, правдиве глибоке признає.

VII) Збори узнають, що для наших послів соймових галицьких, по їх повороті з сєцєсїї, не змінила ся в вічім ситуація політична. Застали таку саму найнеприхильніше усposоблену, ворожу більшість як перше, може трошки в змінєній масці. Посли рускі робили, що могли. Та найбільший тягар праці, майже всю працю квалітативну і переважю квантитативной взяв на свої плечі голова клубу. Ту працю заступити ким иншим не було би можливо. Вона заслугоє на найвисший подив і на щире, глибоке признає. Що результати не відповіли висилєню — в тім нема дивоти серед теперішних відносин. Один результат непроминаючий зїстав осягнений: прєстїж репрезєнтанта руского народу, котрий в кожду галузь законодавства вносить таку глибоку мысль, озарєну духом і серцем народним.

VIII) Збори уважають, що силою репрезєнтативной народної політики, є интерна політика народу. Кілько засобу і інтензивности сили прирдає нарід в даній хвили, тільки зміцнить ся нею і єго зверхня політика. Та сила лежить в душевнім матеріалі, а продуцентом єї є дух народної організації, навїяний обставинами, часом, історією. Не можемо нарікати. В нас матеріялу і то доброго без кінца. Організація постуєє рівнож неспинним ходом, скілько в сусільности масовій поступати може. Час, щоби ми зачали обходити ся без полєхань і переполохань. Лєменти, вічні наріканя, плаксивість, маровицтво, песимізм, се такі народні грїхи, як лїшнєство і оєпалість. За ті всі провини повинно накладати ся народні гривни. А та глєорифікація сили противника, се вже містифікація по собі, а самозневага для нас, яко народу. Пляня, заходи, а навіть заходи противника мають для нас одно велике значєнє, а то щоби нас до інтензивнішої праці побуджували. Всі їх замцєль, всі атаки можемо відверти. Всє секрет в організації і в організаційній сторожі, се є в добре укваліфікованій народній репрезєнтації.

IX) Збори узнають яко найпридатніший спосіб до улекшеня переведєня політичної організації, щоби послі, євдомі єго обовязку, являли ся на всіх повітових вічах, без згляду на їх виборчі округи, для утриманя руки на пульсї народнім, щоби після того свою діяльність політичну нормувати.

X) Збори узнають, що коли всі органи, котрим повірено функції народні, всі члєни організації не зражаються противностями (визначним народним діячам сєго не вільно!) і докорами, в цілій постійности, в праці з непохитною вірою в побіду єввятой справы, будуть єновняти свої чинности, організм народний розвине всю силу житя, набуде всю силу відпорности і нарід наш буде скорим ходом приближатись до своєї культурної мети, до того ідеалу, котрий він в грудях носить.

НОВИНИ.

— Калєндар. У вівторок: руско-кат. Фильмона; римо-кат. Йоана єванг. — В сєреду: руско-кат. Єлєвтерія євмуч.; римо-кат. Дїтий уб. у Вифл.

— Соکیلський баль. В першій половині лютого львівський «Соکیل» устроєє великий баль, який своїм блєском має перевиєснити всі дотєперішні вечерниці того рода. Переведєнєм і виконанєм обдуманих несподіванок займає ся — *Забавова комісія „Сокола“*.

— З Бучача пишуть нам: Дня 19. грудня від-

були ся загальні збори бучацького «Сокола». Зі звіту уступаючої Старшини, предложеного на зборах, слідно, що товариство «Соکیل», хотїй заєнованє донєрва недавно, бо з кінцем першої половини 1904 р., розвивало ся дуже красю і немало причинило ся до розбудженя житя бучацької Руси. На разі містить ся «Соکیل» в комнатах тов-а «Бєсїди». Вправи для члєнів відбували ся три рази тижнево, а для дїтїй на домаганє родичів лиш раз на тиждєнь. Вправляло пересїчно другів 8, а дїтїй 9. Хор «Сокола» брав участь в концертї на дохід погорільцїв міста Бучача, а кружок забавовий устроїв два вечерки з танцями і єввятоандрїївські вечерниці. Послїдними часами, коли вечерки соکیلєкі виробили собі симпатію, число члєнів значно ростє. З кінцем року є члєнів 52. Секція пожарнича завязала в бучацькім повіті пять пожарних філій «Сокола», а то: в Заривинцях, Трибухівцях, Задарові, Озерянах і Коронці. Курси пожарничі перевели в сїх філіях відпоручники бучацького «Сокола», а тепєр приготовляють в них вечерниці або вистави аматорські. — По вложеному звіту слїдував вибір Старшини. Вибрані: дг. Масляк Володимир головою, дг. Сїяк Станислав містоголовою, дг. Крижановский Іван сираником, дг. Коржинський Іван скарбником, дг. Шпайло Роман начальником вправ, дг. Глєбовицький Іларій господарем, д-га Струтинська Ярослава і др. Балицкий Лев заступниками виділових. До комісії ревїзійної вибрано через аклямацію: д-гів Винара Василя, Струтинського Юліана і Зарицького Володимира. На вєнесенє Старшини вибрано також комісію будови власного дому, в склад котрой вїшли дг. о. Добрянський Адріан голова, Харєцкий Антїв заступник, дг. Балицкий Лев секретар, Струтинський Юліан і Щєрбанюк Іван. Інші вєнесеня прийнято рівнож одностєсно, щочим дг. Масляк замкнув збори і присутні відспївавши марш соکیلський, розїшли ся домів. — *Старшина.*

— Спростованє. Прошу о поміщенє слїдуєчого спростованя: «В ч. 278. «Руслана» в статї «Полїтика розуму чи дрібних особистих заботів і змагань?» подано між иншим, що я в своїм часї мав вислати до «Дїла» артикул протїв рїльних страйків, котрого оно не помістило. Простую сей факт і заявляю, що я не писав ніколи артикулу протїв рїльних страйків і не вислав єго до «Дїла». Натомість єсть правдою, що в своїм часї, коли скінчив ся був перший рік університєтської сєцєсїї, я написав артикул до «Дїла» з повним підписом, в котрім дораджував поворот академиків до Львова і закінченє сєцєсїї, і що «Дїло» сєго артикулу не помістило. — З поважанєм *др. Євєн Олєсницький.*

— Арєштованє в Гамбурзі. Кілька газет донєсло, що в Гамбурзі арєштовано студєнта прав зі Львова, В. Банаха, якого мав вислати «Народний Комїтет» до вєслїдженя єміграційних відносин і условин, під якими будуть гамбурські товариства перевозити Русинів-ємігрантів до Америки. П. Банах мав взяти ся до сєго за горячо і неоглядно, тому попав в руки гамбурської поліції. В Німєччині закон забороняє втікати ніє в чужї справи. Сумніваємо ся, чи п. Банах мав яку місїю від «Нар. Комїтєту», бо перед виїздом зі Львова розповідав, що їде до перевозової фірми Фалька і Сп. в Гамбурзі, де буде руским корєспондєнтом. Можливо отже, що инші перевозові фірми з конкурєнційної зависти постарали ся о єго арєштованє.

— Зелїзнична катастрофа. О 11. год. в ночи на суботу аударили ся на стації в Парижі два поєїзні зелїзничї поїзди. Причїною катастрофи була мрєка, через яку-машинїст не добачив ліхтаряних звачків і не задержав поїзду. Зїїд потороєчених возів витяєнено до суботи рано 8 трупів, а поєврх 30 осіб тяжко ранєних.

— Убийник Плевого. В євєневских кругах росїйских революціонїстїв кружить поєолоєска, що Сєзонов, убийник Плевого зовсім не ставив ся на судї в Петєрбурзі — тільки по утечі за границю, гостював в Євєнєві у анархєста Брєшковського, а відтак поїхав до Лондону. За сєю чутокю має промовляти й те, що суд петєрбурський засудивши Сєзонова на досмертну тюрму, із власної ініціативи подав до царя прєсьбу о помилуванє єго.

— Дрібні вїсти. На вїдєнськїм університєті габїлітувала ся на доєцєнта докторка філєософї п-на Єлїза Рїхтер. — В Гєдїні застрїлив ся практикант в цїсарєскім зарядї дїбр, гр. Кароль Кїнберг, в 23. році житя. — З Бєрна моравського доносять, що тамонїні шинкарї з причини підвиєшеня податку від пива, порїшили продавати пиво на вагу, а не як досї, на міру. — Анна Ротє, єдемаєєкована спїритистка, по відсїдженю 1½-річної вїзницї в Бєрліні, померла зломана фізично, в 54. р. житя.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні року просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залєгlostий та о присєднуванє нам нових передплатників.

— Поетичний кутик.

Сьвіт.
(З Гайного).

Як багато має хто,
Більше він ще добьє ся.
А як мало, то йому
Й тоє мало відбереть ся.

Як не маєш ти нічо, —
Грїб собі кажи копати,
Бо, хто, дурню, хоче жити,
Мусить щось конечно мати.

15. IX. 1901.

(З Гайного).

Жив цар старий, серденько
Тяжке мав й голову сїду;
Нещасний цар старенький
Взяв собі жінку молоду.
Був гарний пазь, волосє
Мав бльонд і легкий ум він мав;
Царевїй сукню довгу,
Шовкову зручно він держав.

Стару сю пісню знаєш?
Сумна й солодка так вона!
Вони обоє вмєрли,
Бо надто їх любов спрєгла.

Ярослав Гордінський.

Посмертні оповістки

— Юстин Рогужинський, студент II року прав, син о. Івана Р. пароха в Шешорах коло Косова, упокоїв ся дня 23. с. м. в домі родичів по короткій а тяжкій недужї. Покійник був вельми талановитим молодцем, а здобутим знанєм дїлив ся по щирости з сїльским народом. Передчасна смерть скосила житє повне надїй, повне любови до свого народу. В. в. п.!

Телеграми

з дня 26. грудня.

Венеція. На онодїшнім представленю в ту-тешнім театрі демонструвала публіка в хосєн австрійских Італїйцїв, так що поліция мусїла вмїшати ся, аби зроби́ти порядок.

Берлін. Local-Anz. доносить з Петербурга, що гр. Муравєв одержав димісію, а на его місце став міністром судївництва радник стану Плятонов. Муравєв буде амбасадором в Римі, а тамошний амбасадор кн. Урусов обїйме місце амбасадора у Відні.

Париж. В Суданї коло Тїмбукту прийшло до кровавої битви межї французским відділом війська а місцевими муринами. Мурина побїдили.

Сїдней. Донесєня про занятє Англією кількох островів в громаді Тонга не потвердили новї телеграми.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Ляйдєна в Берліні
ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанїн).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Ілюстровані переписні листки

новорічні і різдвяні
в великім виборі в «Сокільскім Базарі»
у Львові, ул. Руска 1.

ХРИСТІЯНСЬКИЙ
КАЛЕНДАР МІСІОНАРЯ

на 1905 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупнї більше примірників вельми значний опуст. Висїлає лише за готівку: Видавництво Чина св. Василя В. в Жовкві.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 31. грудня 1904.

Нова сензаційна
програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлі і сьвята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятницї High-Life представленє. Білєти вчаснїше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленям білєтом на фотелї, льожї і I-ряднї крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосоєу, які ждуть коло Відєньскої каварні.

ПОЗІР! Свої до своїх! У нас самих сила!

Самі своє щастє будувати мемо,
Самі могутній будинок здвигнемо,
Котрого-б нїяка міць вже не звалила...
Позір! Гукнїмо усїм дококола:

Всьо мем купувати в «Базарі Сокола»!

В «Сокільскім Базарі» — чого там не має? —
Аж душа у тебе любо усмїхнеть ся,
Такий товар добрий а таний даєть ся,
Що аж твоє серце радієно витає.
Як там раз купиш, певно будеш, Братє,
В Базарі «Сокола» усьо купувати...

Чогож тобі у склєні чужї ще ходити,
В своїх купуй, Братє, сеж інтерєс певний,
Купиш добре й будеш патріот ще ревний,
Бо своїм власним даєш заробити — — —
Нїякий склєп в руским не піде у парі,
То ж всьо купуйте в «Сокільскім Базарі»,
при ул. Рускій ч. 1. у Львові.

(15—?) (ріг улиц Рускої і Бляхарої).

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

Table with 4 columns: o год., Приходять до Львова (головний дворець), o год., Відходять зі Львова (головний дворець). Rows list train numbers, destinations, and departure times.

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Table with 2 columns: Приходять на головний дворець, Відходять з головного двірця. Rows list destinations and departure times for local trains.